

TUJSHAD

40.YIL

**YENİ TÜRK TİCARET KANUNU
SEMİNERİ**

YENİ TÜRK TİCARET KANUNU

Prof. Dr. Veliye Yanlı
İstanbul Bilgi Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

ALTI KİTAP

-başlangıç ve son hükümler hariç-

2. KİTAP

TİCARET ŞİRKETLERİ

Dördüncü Kısım: Anonim Şirketler

SERMAYE ŞİRKETLERİ

124/II

TUSİAD

ANONİM ŞİRKETLER

329 - 563

TUSİAD

KURULUŞ

Sadece anî kuruluş

Asgari sermaye 332

- esas sermaye 50.000 TL
- başlangıç sermayesi 100.000 TL

Başlangıç ve çıkarılmış sermaye tanımları
yapılmıştır.

İstisnai normatif sistem 333

KURULUŞ

Şirket'in kurulması:

kurucuların, sermayenin tamamını ödemeyi, şartsız taahhüt ettikleri, imzalarının noterce onaylandığı esas sözleşmede, anonim şirket kurma iradelerini açıklamalarıyla kurulur (**ön anonim şirket, 335**).

Şirketin tüzel kişilik kazanması:

tescil ile tüzel kişilik kazanır (355).

- Tescil süresi 30 gündür.

KURULUŞ

Kuruluőta halka arz taahhüdü 346

- tescilden itibaren 2 ay içinde
- bedeli nakden ödenecek paylar arz edilir.
- bedeller halk tarafından ödenir.
- süresinde satılamayan payların bedellerinin tamamını
- süresinde halka arz edilmeyen payların %25'ini ilgili pay sahipleri öderler.

KURULUŞ

Kuruluş belgeleri 336

- Esas s3zleŐme 339
- Kurucular beyanı 349
- Deęerleme raporları 343
- KuruluŐla ilgili s3zleŐmeler
- İŞlem denetęisi raporu 351

Tek kişilik AŐ 338

ESAS SÖZLEŞME

İçerik 339

Emredici hükümler 340

Taahhüdün onaylanması 341

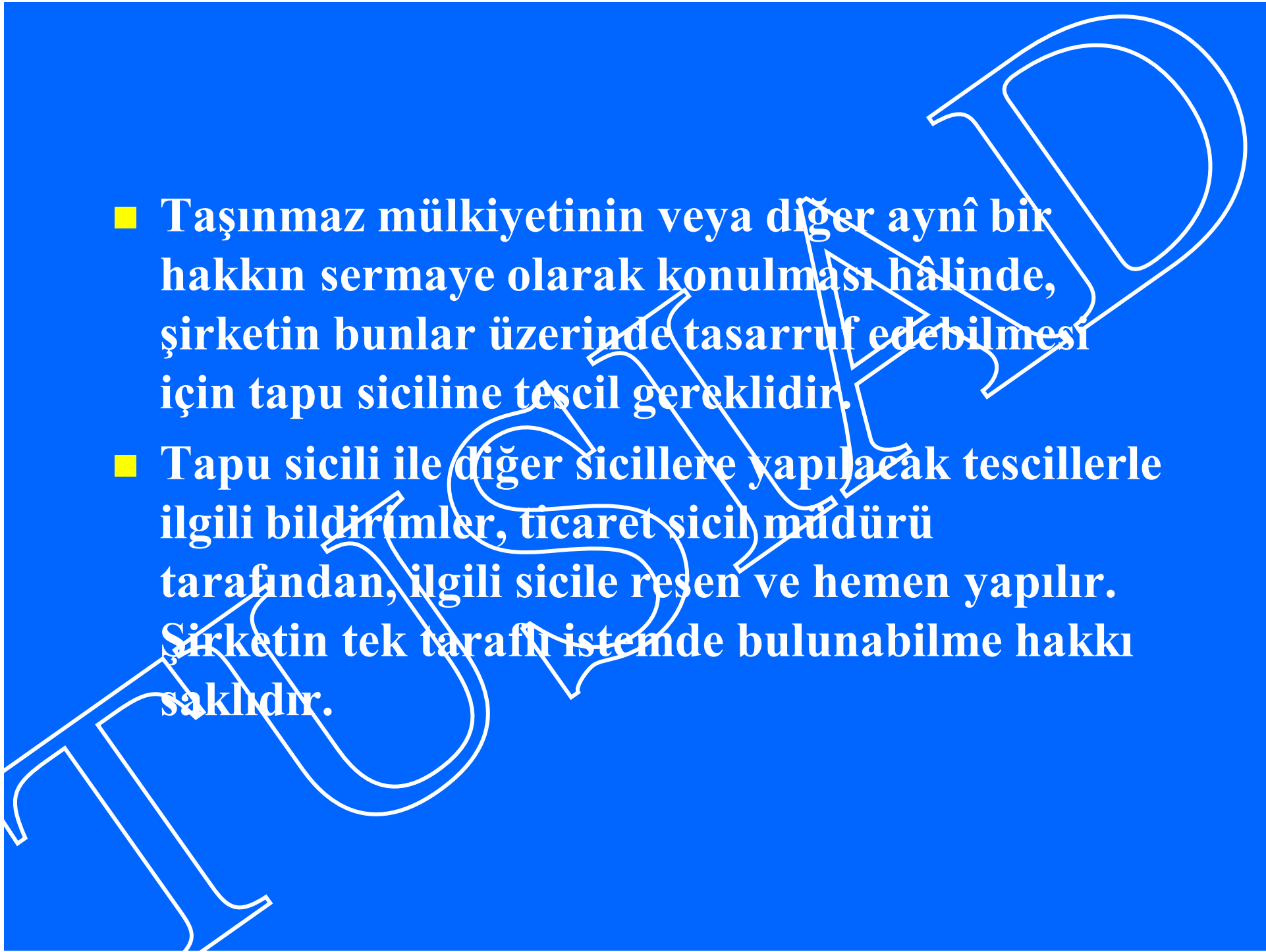
Aynî sermaye

342, 342

- Üzerinde sınırlı bir ayni hak, haciz ve tedbir olmayan malvarlığı unsurları konulabilir.
- Hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olarak konamaz.
- Değer bilirkişilerce belirlenir.

Sermayenin konulması

- Esas sözleşmede bilirkişi tarafından belirlenen değerleriyle yer alan taşınmazlar tapuya şerh verildiği, fikrî mülkiyet hakları ile diğer değerler, varsa özel sicillerine, bu hüküm uyarınca kaydedildikleri ve taşınmazlar güvenilir bir kişiye tevdi edildikleri takdirde aynî sermaye kabul olunur.
- Sermaye olarak taşınmaz mülkiyeti veya taşınmaz üzerinde var olan veya kurulacak olan aynî bir hakkın konulması borcunu içeren şirket sözleşmesi hükümleri, resmî şekil aranmaksızın geçerlidir.
- Paradan başka ekonomik bir değer veya bir taşınırın sermaye olarak konulmasının borçlanılması hâlinde şirket, tüzel kişilik kazandığı andan itibaren bunlar üzerinde malik sıfatıyla doğrudan tasarruf edebilir.

- 
- **Taşınmaz mülkiyetinin veya diğer aynî bir hakkın sermaye olarak konulması hâlinde, şirketin bunlar üzerinde tasarruf edebilmesi için tapu siciline tescil gereklidir.**
 - **Tapu sicili ile diğer sicillere yapılacak tescillerle ilgili bildirimler, ticaret sicil müdürü tarafından, ilgili sicile resen ve hemen yapılır. Şirketin tek tarafı istemde bulunabilme hakkı saklıdır.**

Nakdî Sermayenin Ödenmesi

- Pay bedelinin itibari değerinin en az % 25'i ödenecek. Geri kalan miktar en geç 24 ay içinde ifa edilecektir.

İstisna: halka arz edilecek pay taahhüdü

- Ödeme yeri bir bankadır.

Kuruluş sonrası fesih davası 353

- Anonim şirketin butlanına veya yokluğuna karar verilemez.
- Sadece fesih davası açılabilir.
- Hak düşürücü süre 3 aydır.
- Sınırlı sayıda belirlenmiş kişiler davayı açabilir.
- Davanın açıldığı ve mahkeme kararı tescil ve ilan edilir. İnternet sitesine konulur.

YÖNETİM KURULU

- Tek üyeli yönetim organı oluşturulabilir.
- Temsile yetkili en az bir üyenin Türk vatandaşı olması ve yerleşim yerinin Türkiye’de bulunması gerekmektedir.
- Tüzel kişiler de yönetim kurulu üyesi seçilebilir.
- Yönetim kurulu üyeliği için paysahipliği aranmamaktadır.
- Yönetim kurulu üyelerinin en az $\frac{1}{4}$ ’ünün yüksek öğrenim görmüş olması zorunludur.

YÖNETİM KURULU

Temsil edilme hakkı

- Belirli gruplara temsil edilme hakkı tanınabilir.
- Bu grupların payları imtiyazlı kabul edilmektedir.
- HAAŞ'lerde bu hak üye sayısının $\frac{1}{2}$ 'sini aşamaz.

YÖNETİM KURULU

Oluşumu

- Esas sözleşmeye atama veya genel kurul kararıyla seçme
- Görev süresi en fazla 3 yıl
- Üyeliği boşalması halinde yönetim kurulu tarafından üye seçimi ve süresi
- Başkan ve en az bir başkan vekili
- Komite ve komisyonlar kurulması imkanı

YÖNETİM KURULU

YK üyelerinin şirkete verebilecekleri zararların sigorta ettirilmesi 361

Üyelerin görevden alınmaları 364

- haklı sebeplerin varlığı halinde gündemde madde bulunmasına gerek yoktur.

görevden alınan üyenin tazminat hakkı saklı tutulmuştur.

YÖNETİM KURULU

YK üyelerinin özen ve bağlılık yükümlülüğü 369, 553/III

Temsil yetkisinin sınırını, sadece MK 48 oluşturmaktadır 125/II

Ultra vires kalkmıştır.

istisnası: üçüncü kişilerin kötü niyetli olmasıdır 371/II, 354.

YÖNETİM KURULU

Yönetim kurulu genel yetkili organdır.

Yönetim kurulunun vazgeçilemez ve devredilemez yetki ve görevleri 375

Terhis ! 367, 370

Riskin erken tespiti ve yönetimi komitesi
378

- Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde
- Pay senetleri borsada işlem görmeyen şirketlerde

YÖNETİM KURULU

Yönetim kurulu toplantıları

- Toplantı nisabı 390
- Elden dolaştırma suretiyle karar alınması 390
- Elektronik ortamda yönetim kurulu 1527

Üyelerin bilgi alma ve inceleme hakkı 392

YÖNETİM KURULU

Şirkete borçlanma yasağı 395/II (pay sahipleri açısından 358)

- Yönetim kurulu üyesi
 - YK üyesinin 393 üncü maddede sayılan yakınları
 - YK üyesinin ve söz konusu yakınlarının
 - ortağı oldukları şahıs şirketleri
 - en az % 20'sine katıldıkları sermaye şirketleri
- * şirkete nakit veya ayın borçlanamazlar.
- * bu kişiler için şirket kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz.

Aksi hâlde, şirkete borçlanılan tutar için şirket alacaklıları bu kişileri, şirketin yükümlendirildiği tutarda şirket borçları için doğrudan takip edebilirler.

202 . madde hükmü saklı kalmak şartıyla, şirketler topluluğuna dahil şirketler birbirlerine kefil olabilir ve garanti verebilirler.

Bankacılık Kanununun özel hükümleri saklıdır.

YÖNETİM KURULU

Üyelerin Sorumluluğu

- Kusur karinesi 553
- Farklılaştırılmış teselsül 557
- Terhis halinde 553/II
- Sorumsuzluk hali 553/III
- İbra kararını genel kurul kaldıramaz 558.
- Zamanaşımı 2 ve 5 yıl 560

Yönetim Kurulu Kararlarının Geçersizliği

- Butlan 391
- İptal edilebilirlik 460/V

SERMAYENİN KAYBI VE BORCA BATIKLIK

- Son yıllık bilançodan, sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının $\frac{1}{2}$ 'sinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının (yitirilmiş olduğunun) anlaşılması halinde, yönetim kurulu genel kurulu hemen toplantıya çağıracaktır.
- Bu toplantıda yönetim kurulu genel kurula sunduğu ayrıntılı bir raporda, kendisinin uygun gördüğü bazı iyileştirici önlemlerin alınması önerisinde bulunacaktır.

- Son yıllık bilanço'ya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 2/3'ünün zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşılması halinde, yönetim kurulu genel kurulu derhal toplantıya çağırır.
- Genel kurul bu toplantıda iki karar alabilir:
 1. Sermayenin tamamlanması
 2. Sermayenin 1/3'ü ile yetinme

Bu kararlardan herhangi biri alınmadığı takdirde şirket kendiliğinden sona erer.

- Şirketin borca batık olduğu şüphanesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu iki ara bilanço çıkarttırıp ve bu bilançoları denetçiye vermelidir.
- Bilançolardan biri aktiflerin işletmenin devamlılığı esasına göre değerlendirilmesi açısından, diğeri ise aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden çıkarılır.
- Denetçi bu bilançoları inceleyip, değerlendirmelerini ve önerilerini içeren bir rapor düzenleyerek, bu raporu yönetim kuruluna sunar.

- Rapordan, aktiflerin şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediği sonucu çıkarsa, bu durumda yönetim kurulu mahkemeye başvurarak şirketin iflasını istemelidir.
- Ancak, şirketin açığını kapatacak ve borca batıklık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını kabul ederlerse ve kabul işleminin gerçekliği ve geçerliliği mahkeme tarafından atanacak bir bilirkişi tarafından doğrulanırsa, o takdirde iflas bildiriminde bulunulmasına gerek yoktur.

İFLASIN ERTELENMESİ

- Yönetim kurulu veya herhangi bir alacaklı bir iyileştirme projesi mahkemeye sunarak, iflasın ertelenmesini isteyebilir.
- Bu projede, denetçi önerilerinin yer alması ve bu önerilere uygun gerçekçi kaynakların gösterilmiş olması gerekmektedir.
- Projenin önerilerinin gerçekleştirilmesi için gerekli nesnel kaynakların gösterilmesi ve bunlar içinde öz kaynakların da bulunması gereklidir.

DENETLEME

397-406

- Şirketin ve şirketler topluluğunun finansal tabloları ve YK yıllık faaliyet raporu denetlenir.
- YK'nın faaliyet raporu, içindeki finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı açısından yapılır.
- Denetim, uluslararası denetim standartları ile uyumlu Türkiye Denetim Standartlarına göre gerçekleşir.

- Denetçinin denetiminden geçmemiş finansal tablolar ile yönetim kurulu raporu düzenlenmemiş sayılır.

- **Denetimin konusunu;**

(i) envanterin

(ii) muhasebenin

(iii) TMS'nin öngördüğü ölçüde iç denetimin

(iv) risk komitesinin verdiği raporların

(v) YK'nın yıllık faaliyet raporunun denetimi oluşturur.

- Bağımsız denetim, TMS'ye, kanuna ve esas sözleşmenin finansal tablolara ilişkin hükümlerine uyumunun incelenmesini de kapsar.
- Denetleme, şirketin ve topluluğun malvarlıksal ve finansal durumunun dürüst resim (true and fair view) ilkesine uygun olarak yansıtılıp yansıtılmadığını, yansıtılmamışsa sebeplerini dürüstçe belirtecek şekilde yapılır.

DENETÇİ

- Denetçi, ancak bir bağımsız denetleme kuruluşu olabilir. Orta ve küçük ölçekli şirketlerde (1523) bir tane YMM veya SMMM yeterlidir.
- Denetçi GK tarafından her faaliyet dönemi seçilir. Faaliyet döneminin 4. ayına kadar denetçi seçilmemişse, denetçiyi mahkeme seçer.
- Şirketler topluluğunun denetçisi, ana şirketin genel kurulu tarafından seçilir.
- Seçilen denetçi tescil ve ilan edilir.

- Denetçi olamayacak kişiler hükümde gösterilmiştir.
- Bir bağımsız denetleme kuruluşunun, bir şirketin denetlenmesi için görevlendirdiği denetçi 7 yıl aralıksız o şirket için denetleme raporu vermişse, en az 2 yıl için değiştirilir.
- Denetçi, denetim yaptığı şirkete, vergi danışmanlığı ve vergi denetimi dışında, danışmanlık hizmeti veremez, bunu bir yavru şirketi aracılığıyla yapamaz.

Denetçinin azli

- Denetçi ancak bir mahkeme kararı ile azledilebilir.
- Azil davası, yönetim kurulu veya azlık tarafından açılabilir.
- Azil davası, denetçi seçiminin ilanından itibaren üç hafta içinde açılır.
- Azledilen yerine yeni denetçiyi mahkeme belirler.

Denetçinin sözleşmeyi feshi

Denetçi denetleme sözleşmesini, ancak haklı bir sebep varsa veya azil davası açılmışsa feshedebilir.

DENETİM SONUCU

- Denetçi tarafından geçmiş yıllar karşılaştırmalı bir rapor hazırlanır ve yönetim kuruluna sunulur.
- Bu raporda denetimin sonucu bir görüş yazısıyla belirtilir.
- Yazıdaki görüş olumlu, olumsuz ya da sınırlanmış olabilir; görüş vermekten kaçınılması da mümkündür.
- Şirket ile denetçi arasındaki görüş ayrılıklarında mahkeme karar verir.

Olumsuz görüş yazılan veya görüş verilmesinden kaçınılan durumlarda;

(i) genel kurul, denetlenen finansal tablolara dayanarak doğrudan veya dolaylı bir şekilde ilgili olan bir karar alamaz.

(ii) yönetim kurulu genel kurulu toplantıya çağırır ve toplantı gününden itibaren geçerli olacak şekilde istifa eder.

(iii) genel kurul yeni bir yönetim kurulu seçer.

(iv) yeni yönetim kurulu 6 ay içinde finansal tabloları hazırlar ve denetçiye verir.

Türkiye Denetim Standartları Kurulu

- Türkiye Denetim Standartları Kurulu kurulması öngörülmektedir.
- Bu Kurul oluşturuluncaya kadar, Türkiye Denetim Standartları, TÜRMOB ile ilişkili bir Kurul tarafından uluslararası denetim standartları ile uyumlu olarak belirlenir.
- Kurulun, hangi kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşacağı ile çalışma usul ve esasları, TÜRMOB tarafından hazırlanacak ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yayımlanacak bir yönetmelik ile düzenlenecektir.

Denetçilerin Gözetimi

- Kamu adına denetçilerin gözetimini gerçekleştirecek bir üst kurum kurulması öngörülmektedir.
- Bu Kurum, denetçilerin denetlemelerini Kanun hükümlerine, standartlara ve amaca uygun olarak yapmalarını sağlamak amacıyla oluşturulacaktır.
- Bu Kurum kurulup, faaliyete geçinceye kadar gözetimi faaliyetini, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı sürdürecektir.
- Gözetim faaliyeti, yerinden ve internette denetleme bilgilerine erişim ve ayrıca gerekli bilgilerin istenmesi suretiyle yürütülecektir.

GENEL KURUL

407-451

Toplantı

- Pay sahipleri haklarını genel kurulda kullanırlar.

istisnası: Elektronik ortamda genel kurul toplantısı 1527/V

- Murahhas üyeler ve en az bir yönetim kurulu üyesi ile denetçiler de toplantıda hazır bulunur.

GENEL KURUL

- Çağrıyı, süresi dolmuş olsa dahi YK yapar.
- Bir pay sahibinin dahi, mahkeme kararı ile çağırabileceği durumlar vardır 410/II.
- Denetçinin çağırması söz konusu değildir.
- Tasfiye memurları sadece görevleri ile ilgili konularda çağırabilirler.
- Azlığın da çağırması imkanı bulunmaktadır.

GENEL KURUL

- Çağrı internet sitesinde de yayımlanır.
- Çağrısız genel kurulda toplantı nisabı mevcut olduğu sürece karar alınabilir ve gündeme oy birliği ile madde eklenebilir.
- YK, genel kurulun çalışma esaslarını düzenleyen bir *iç yönetmelik* hazırlar, teşey ve ilan ettirir.
- Toplantı başkanını genel kurul seçer. Bu kişinin pay sahibi olması zorunlu değildir.

GENEL KURUL

Toplantı ve karar nisapları

Adi nisap

- 1. toplantı $\frac{1}{4}$
- 2. toplantı —

Kararlar mevcut oyların çoğunluğu ile alınır.

GENEL KURUL

Esas sözleşme değişikliklerinde 421

Kural:

1. toplantı 1/2

2. toplantı 1/3

Kararlar mevcut oyların çoğunluğu ile alınır.

İstisnalar:

Oy birliğini gerektiren kararlar:

1. bilanço zararlarının kapatılması için ek yükümlülük ve ikincil yükümlülük getiren kararlar
2. şirket merkezinin yurt dışına taşınmasına ilişkin kararlar

GENEL KURUL

- Sermayenin en az % 75'ini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarını gerektiren kararlar:
 1. Şirketin işletme konusunun tamamen değiştirilmesi
 2. İmtiyazlı pay oluşturulması
 3. Nama yazılı payların devrinin yasaklanması

1. ve 2. halde olumsuz oy vermiş pay sahipleri, 6 ay içinde paylarının devretmek isterlerse bağlam hükümlerine tabi değildirler.

GENEL KURUL

Azlığın genel kurulu toplantıya çağırma ya da gündeme madde koydurma hakkı açısından olağan ve olağanüstü toplantı ayrımı yoktur.

- Sermayenin 1/10'nu, HAAŞ'de 1/20'si
- YK'ya talep noter aracılığı ile yapılır.
- YK talebi kabul ettiği takdirde 45 gün içinde çağrıyı yapar.
- Talep reddedildiği ya da 7 gün içinde olumlu cevap verilmediği takdirde kararı mahkeme verir.
- Mahkemenin karar vermesi halinde çağrıyı kayyım yapar.

GENEL KURUL

- Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde,
adi toplantı ve karar nisabının uygulandığı
kararlar:

1. Sermayenin artırılması
2. kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesi
3. birleşme
4. bölünme
5. tür değiştirme

GENEL KURUL

Genel kurul tutanağı, toplantı başkanlığı ve gerekli ise Bakanlık temsilcisi tarafından imzalanır.

Noterce onaylanmış bir suret ticaret sicil memurluğuna verilir ve internet sitesine konulur.

Gereken hususlar tescil ve ilan edilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Genel kurula katılma 425 vd.

- Temsilcinin pay sahibi olmasını öngören esas sözleşme hükmü geçersizdir.
- Çıplak pay, ~~nama yazılı~~ pay senedi ve ilmühaberlerden doğan haklar pay defterinde kayıtlı kişi tarafından kullanılır.

Bu kişiler temsilci de tayin edebilir.

- Hamiline yazılı pay senedinin zilyedi tarafından haklar kullanılır.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Temsilcinin, pay sahibinin talimatına uymaması oyu geçersiz kılmaz.

Hamiline yazılı pay senedini,

- rehin
- hapis
- saklama sözleşmesi
- kullanım ödünçü veya
- benzer sözleşmeler sebebiyle elinde bulunduran kişi, yazılı olarak yetkilendirilmişse hakları kullanabilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Pay sahibinin temsil edilmesi

- Organın temsilcisi
- Bağımsız temsilci
- Kurumsal temsilci
- Tevdi eden temsilcisi

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Organın temsilcisi;

- şirketin herhangi bir organının üyesi veya
- kendisine herhangi bir şekilde bağlı olan bir kişi olabilir.

Bağımsız temsilci;

Organ temsilcisi önerilmişse, bağımsız temsilcinin de önerilmesi gerekir.

Bu temsilciler, esas sözleşme hükmüne göre ve ayrıca internet sitesinde ilan edilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Kurumsal temsilci

- Yönetim kurulu, pay sahiplerine ve kurumsal temsilciliğe istekli olanlara çağrı yapar.
- Çağrıda kurumsal temsilcilere ulaşma bilgileri istenir.
- Bu çağrı GK'yi toplantıya çağrı ilanından en az 45 gün önce yapılır.
- Çağrı, internet sitesinde de yayınlanır.
- YK'ya gelen bilgiler pay sahiplerine ilan edilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Bildirge 430

Organ temsilcisi
Bağımsız temsilci ve
Kurumsal temsilciler

bir bildirge yayınlayarak, temsil belgelerinin içeriğini ve oylarını hangi yönde kullanacaklarını açıklarlar.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Tevdi eden temsilcisi

Bankalar, aracı kurumlar vs.

**Bu temsilciler ve çalışma esaslarını
düzenleme yetkisi STB'ye verilmiştir.**

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Bildirim 430

Organ temsilcisi, bağımsız temsilci, kurumsal temsilciler ve tevdi eden temsilcileri temsil edecekleri paylara ilişkin bilgileri şirkete bildirirler.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Oy hakkı 434 vd.

- Oy hakkı sadece genel kurulda kullanılır. Mektupla oy kullanılamaz.

istisnası: Elektronik ortamda genel kurul toplantısı 1527/V

- Oy hakkı payın itibari değerine göre belirlenir.

- Her pay en az bir oy hakkı verir.

- Birden fazla paya sahip olunması halinde oy sayısı esas sözleşme ile sınırlandırılabilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

- Birikimli oy kullanma konusunu düzenleme yetkisi STB'ye verilmiştir.
- Oy hakkı, payın, kanunen veya esas sözleşme ile belirlenmiş olan en az miktarın ödenmesiyle doğar.
- Pay sahibi belirli konulardaki müzakerelerde oy kullanamaz 436.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Rüçhan hakkı 461

İptal davası açma hakkı 445 vd.

Bilgi alma ve inceleme hakkı 437

İnceleme hakkı

- Finansal tablolar (konsolide planlar dahil), YK yıllık raporu, YK'nın kâr dağıtım önerisi ve denetleme raporları pay sahiplerinin incelemesine hazır bulundurulur.

- Şirketin ticari defterleri ve yazışmaları ancak genel kurul kararı veya yönetim kurulu kararı ile incelenebilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Bilgi alma hakkı

- Pay sahipleri genel kurulda yönetim kurulundan ve denetçilerden bilgi isteyebilirler.
- Şirket sırları ve diğer şirket menfaati söz konusu olduğu takdirde bilgi vermekten kaçınılabilir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Bilgi alma ve inceleme hakkı kullandırılmayan pay sahibi mahkemeye müracaat edebilir.

Bilgi alma ve inceleme hakkı esas sözleşme ile veya bir şirket organı kararı ile sınırlandırılmaz.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Özel denetim isteme hakkı 438

- Her pay sahibi genel kuruldan belirli olayların özel bir denetimle açıklığa kavuşturulmasını isteyebilir.
- Özel denetim pay sahipliği haklarının kullanılabilmesi için gerekli olmalıdır.
- Bilgi alma ve inceleme hakkı daha önce kullanılmış olmalıdır.
- Gündemde bu konuda hüküm bulunması aranmamaktadır.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

- Genel kurulun kabul etmesi halinde özel denetçiyi mahkeme tayin eder.
- Genel kurulun kabul etmemesi halinde ise, pay sahipleri mahkemeden özel denetçi atanmasını isteyebilirler.

Ancak,

1. payların ya sermayenin 1/10'nu, HAAŞ'lerde 1/20'sini oluşturması ya da itibari değerinin toplamının en az bir milyon TL'ye ulaşması gerekmektedir.
2. kurucuların veya şirket organlarının şirketi zarara uğrattıklarının ortaya konulması gerekmektedir.

PAY SAHİBİNİN HAKLARI

Özel denetçi, denetim sonucu hazırladığı raporu mahkemeye verir.

Mahkeme raporu şirkete tebliğ eder.

Yönetim kurulu da raporu ilk genel kurula sunar.

ŞİRKETİN KENDİ PAYLARINI EDİNMESİ

- İvazlı iktisap sermayenin 1/10'nunu aşamaz.
istisnası: 382
- Payların iktisap edilmesi amacıyla, şirketin başka bir kişiye avans, ödünç ya da teminat vermesi konusundaki işlemler batıldır.
- Şirket net aktifli korunmalıdır
- GK YK'yı yetkilendirir (en fazla 5 yıl), 381 !
- Sadece bedelleri ödenmiş paylar iktisap edilir.
- Pay sahipliği hakları kullanılamaz.

SPK ilke kararı

DİĞER MENKUL KIYMETLER

İntifa senetleri 502

- Genel kurul, esas sözleşme hükmüne dayanarak intifa senetleri çıkarılmasına karar verebilir.
- Bu senetler, pay sahipliği hakları sağlamaz. İntifa senedi sahiplerine sadece, net kâra, tasfiye sonucunda kalan tutara katılma ve rüçhan hakkı tanınabilir.
- İntifa senetleri, emre ve hamiline yazılı olabilir.

Kurucu intifa senetleri

- Dağıtılabilir kârdan, kanuni yedek akçe ile pay sahipleri için %5 temettü ayrıldıktan sonra, kalanın en çok 1/10'unu kurucu intifa senedi sahiplerine ödenir.
- Yıllık kârın %5'i, ödenmiş sermayenin %20'sini buluncaya kadar, kanuni yedek akçeye ayrılır.
- Dağıtılacak kâr mevcut ise, şirket bu kârın dağıtılmamasına karar vermiş olsa bile, kurucu intifa senedi sahipleri esas sözleşmede öngörülen kâr paylarını alırlar.

Halka arzda kurucu intifa senetlerinin iptali

- Bir Şirket paylarını halka arz edecek ise, bu iŐlemden önce mevcut kurucu intifa senetlerini herhangi bir bedel ödemededen iptal etmelidir.
- Aksi halde senetler kendiliğinden geçersiz hale gelirler.
- Bu hüküm, yeni TTK'nın yürürlüğe girmesinden sonra kurulan Şirketler için geçerlidir.

Diğer menkul kıymetler

- Borçlanma senetleriyle diğer menkul kıymetleri de çıkarmaya genel kurul yetkilidir.
- Genel kurul bu yetkiyi, 15 ayı geçmemek üzere yönetim kuruluna bırakabilir.
- Borçlanma senetlerinin bedelleri nakit olmalıdır ve teslim anında peşin ödenmelidir.
- Sermaye ve bilançoda yer alan yedek akçelerin toplamından fazla borçlanma senedi çıkarılamaz.

KÂR PAYI

- Her pay sahibi net dönem kârına katılma hakkına sahiptir.
- Oransallık ilkesi geçerlidir.
- Kâr payı, pay sahibinin sermaye payı için şirkete yaptığı ödemelerle orantılı olarak hesap edilir.

Sermaye Piyasası Kanunu 15!

- Kâr payı avansım düzenleme yetkisi STB'ye verilmiştir.

Sermaye Piyasası Kanunu 15!

KAZANÇ PAYI

- Yönetim kurulu üyelerine kazanç payı verilebilir.
- Kazanç payı;
 - sadece net kârdan verilir.
 - daha önce kanunî yedek akçe için belirli bir ayırım yapılmalı ve
 - pay sahiplerine, ödenmiş sermayenin en az % 5'i oranında kâr payı dağıtılmış olmalıdır.

**Hukuki ve cezai sorumluluk halleri
549 vd. maddelerinde
düzenlenmiştir.**

**Bir şirket kurmak ya da sermayesini
artırmak amacıyla veya vaadiyle
halktan para toplamak için SPK'nın
izni gerekmektedir 552.**